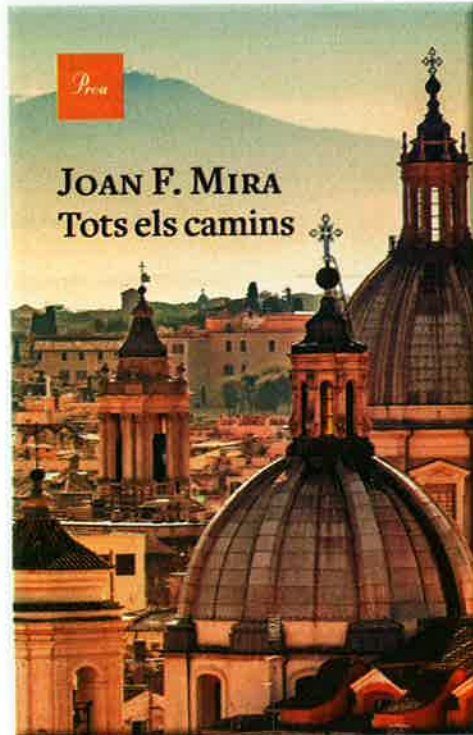

Les metamorfosis de Mira

La lectura de les memòries de Joan Francesc Mira m'ha resultat d'una gran amenitat i alegria. Em suggereix tot un món cultural soterrat als seus llibres.

Escrit en la vuitantena, amb una claredat mental que enlluerna, conté una mirada sobre el passat que és clara i compassiva. Fins i tot, de l'orgull, el pensar-se ser més que els altres, que és la seua mancança o defecte més clar, ell es permet de fer una lleu, suau ironia que és una lliçó per als que som massa cruels amb nosaltres mateixos. Potser és una mirada d'algú que ha sabut i ha pogut fer allò que ha cregut que era el seu desig, viscut fora de les grans fluctuacions sentimentals del romanticisme. Ha volgut ser un sant i ha volgut deixar de ser-ho quan la brillantor de la ciutat de Roma l'enlluerna amb la seua felicitat clara, lluminosa i neta. La filosofia escolàstica, tant menystinguda ara, hi té molt a veure: sembla que li aportà una solidesa argumentativa que l'allunyà per sempre de vacil·lacions i pèrdua de temps. Hi ha en les seues memòries una pau amb si mateix que m'entusiasma. Sigui o no sigui certa, aquesta pau raonada i raonable és expressada com a tal i

HA VOLGUT SER UN SANT I HA VOLGUT DEIXAR DE SER-HO QUAN LA BRILLANTOR DE ROMA L'ENLLUERNA AMB LA SEUA FELICITAT

basta. Fins i tot t'ajuda al *nosce ipsum*, per contrast. La cosa volguda del Mira de 14 anys era la voluntat de una vida de santedat, amb el desig de sentir certes titil·lacions místiques, que anaren decreixent.

Mira ens ensenya que al final les memòries també són paraules cercades amb la paciència del traductor. De tant en tant veus el matís, el detall del verb usat, el diminutiu que no esperaves, la cita en una al-

tra llengua o un adjectiu usat en una forma que tampoc és usual. Ara, potser el que més et sorprèn i t'admira és la claredat del que ha viscut. La misèria que anota en la seua casa, amb la granja subalterna, amb els ànecs que tot ho embruten, i la mare, que troba a faltar el marit, amb els seues estampetes sentimentals ens il·luminen.

Sense carregar gaire les tintes, insinua que en el menyspreu cap al catolicisme hi ha hagut un menyspreu cap a milers d'anys d'història, de literatura i de pensament, que no han estat substituïts per res. Però aquest no és l'assumpte del llibre. L'assumpte és la vida d'un home que volia ser sant i arriba a Roma l'any 1958, a la casa dels Escolapis. I hi estudia a la universitat Gregoriana, hi coneix certes coses, i hi veu les noies romanes, hi estudia la gramàtica italiana i comprèn a poc a poc que la seua encesa visió san-

toral no es produeix en els aspectes sentimentals que ell reclamava en la joventut, i en una escena memorable, abandona la sotana que l'ha via acompanyat durant anys, en uns grans magatzems de Barcelona. Una metamorfosi més.